

Derpå fulgte:

Første behandling af forslag til lov om ændringer i lov om rettens pleje. (Politiets ledelse m. v.).

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 2157; fremsættelsen findes i tidenden sp. 3780).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Peter Jørgensen: Årsagen til fremsættelse af det foreliggende lovforslag om ændringer i loven om rettens pleje vedrørende politiets ledelse m. v. skal findes i en kritik, der blev fremsat i et udvalg nedsat af forvaltningskommissionen i 1947. Kritikken sigtede navnlig mod den dobbelte administrative behandling af en række sager vedrørende rigspolitiets og rigspolitichefens forhold. På baggrund heraf nedsatte justitsministeriet i 1950 et udvalg, der skulle overveje mulighederne for at gennemføre en ændring af politiets øverste ledelse. Jeg skal ikke gå i enkeltheder om alle de forhold, som dette udvalg beskæftigede sig med. Det drejede sig om så forskelligartede forhold som politiets bygninger og lokaler, sager om tilskud og gratiale, lønningsforhold, afskedigelse af politiets tjenestemænd og meget andet, men herom henviser jeg til den meget udførlige betænkning, som er afgivet, og som alle de ærede medlemmer har modtaget. Jeg skal derfor indskrænke mig til at fremsætte nogle mere principielle betragtninger angående det foreliggende forslag til en nyordning af politiets forhold og navnlig komme ind på de forslag, der er et resultat af det omtalte udvalgs arbejde.

Flertallet havde den opfattelse, at rigspolitichefens embede skulle nedlægges og politiets ledelse henlægges til et departement med kontorer i justitsministeriet, medens mindretallet foretrak den nuværende ordning med en vis hensyntagen til de af forvaltningskommissionen rejste anker.

Jeg vil gerne advare mod en ordning, der kan stille justitsministeriet i et afhængighedsforhold til politiet, og jeg tror heller ikke, at en sådan ordning ville blive hilst med tilfredshed af befolkningen, idet udviklingen meget vel kan gå i den retning, at en afgørelse truffet under en departementsordning ikke får det upartiske skær, som jeg har indtryk af er tilfældet i dag.

Hvis en mand f. eks. ønsker at klage over politiet til justitsministeren og han er klar over, at politiets øverste ledelse har kontorer i selve justitsministeriet, vil han så ikke mistænke ministeren for, at den eventuelle afgørelse, der træffes, er påvirket af netop dette forhold?

Jeg tror ikke, at en sådan sammenrodning af politiets ledelse og justitsministeriet vil virke befordrende på folks retsbevidsthed og tillid til politiet. Det sidste er jo vigtigt, fordi mange forbrydelser netop opklares ved et samarbejde mellem befolkningen og politiet. Den opfattelse, der vel navnlig i de vanskelige efterkrigsår og omkring edderkopaffæren gjorde sig gældende, at man kunne blæse politiets indgriben ved forskellige lejligheder et stykke, skulle nødvendigvis genoplives til skade for det overordentlig dygtige arbejde, vort politi gør, og til skade for den beskyttelse, det er vort politis opgave at give dette lands fredelige og lovlydige borgere.

Jeg vil gerne ud fra disse synspunkter anbefale, at rigspolitichefens embede bevarer, men dog således at den dobbelthed i de administrative afgørelser, der består i øjeblikket, i videst mulig udstrækning undgås. Jeg vil tro, at det foreliggende lovforslag i så henseende vil udfylde sin mission. Der er navnlig grund til at være tilfreds med den centralisering af regnskabsvæsenet, der efter lovforslaget skal finde sted.

Medens tidligere alle organisationsforhandlinger foregik hos rigspolitichefen, vil man nu foreslå, at alle sådanne spørgsmål af principiel og finansiel karakter fremtidig skal behandles i ministeriet. Dette standpunkt er tiltrådt af organisationerne, men man understreger dog nødvendigheden af, at der er en snæver kontakt mellem politiet og politiets øverste centralledelse. Jeg kan helt og fuldt tiltræde dette synspunkt. Politiets organisationer skal ikke ved forhandlinger stilles ringere end organisationerne indenfor andre etater, f. eks. statsbanerne og post- og telegrafvæsenet. Jeg er ligeledes tilfreds med, at aldersgrænsen for antagelse ved politiet nu skal følge de i tjenestemandsløven almindeligt gældende regler. Jeg vil gerne takke den højtærede justitsminister, fordi han ikke har lyttet til de røster, der har ønsket fremmedtilsynet lagt ind under efterretningstjenesten;

[Peter Jørgensen.]

at der skulle bestå et samarbejde, er givet, men en sammenslutning af disse afdelinger under samme ledelse må jeg bestemt afvise. Vi ville af hele befolkningen blive beskyldt for at indføre diktatoriske eller McCarthy-metoder her i landet, hvis vi gjorde dette.

Sluttelig vil jeg gerne rejse det spørgsmål, om politiets rejseafdeling er tilstrækkeligt normeret til at klare de opgaver, der pålægges den. Det er spørgsmål, der kan belyses i et eventuelt kommende udvalg.

Med disse bemærkninger skal jeg på mit partis vegne anbefale det foreliggende lovforslag til velvillig behandling og vedtagelse.

Helga Pedersen: I tiden fra 1916 til dato har en række sagkyndige kommissioner beskæftiget sig med spørgsmålet om, hvordan politiets ledelse burde ordnes, uden at være nået til forslag, der klart og sikkert ville vinde gehør i alle interesserede kredse. Derfor virker det heller ikke overraskende, at den højtærede justitsminister nu fremsætter et lovforslag, der i alt væsentligt slutter sig til de synspunkter, som kun et mindretal i det seneste udvalg, der blev nedsat i maj 1950, har høvdet som de rigtige, og som modsætningsvis aldeles forkaster det nævnte udvalgs flertals ufattelse, ligesom også forvaltningskommissionens forslag vedrørende den fremtidige ordning af ledelsen er trængt i baggrunden. Forvaltningskommissionens kritik af den gældende ordning, som blev indført ved enhedspolitiloven i 1937, er af stor betydning både ved vurderingen af det foreliggende lovforslag og af de administrative skridt, den højtærede justitsminister har bebudet at ville tage vedrørende ordningen af forhold, der ifølge lovforslaget ligger udenfor lovens område, såsom forhandlingen med politiorganisationerne. Som det kort blev fremhævet ved lovforslagets fremsættelse, vedrører forvaltningskommissionens kritik især 3 punkter, nemlig dobbeltbehandlingen af visse sager, regnskabsvæsenet og kontrollen med politiets økonomi og den stilling, politiets organisationer havde. Kritikken er fra forskellig side søgt gendrevet, således som den flittige læser vil kunne se af betænkningen, men jeg skal iøvrigt ikke gå nærmere ind på det spørgsmål.

Ved overvejselsen af, hvilke lovregler vi

nu skal vælge, må vi i hvert fald have i erindring, hvad der var anken mod de gældende regler, men iøvrigt tror jeg, det lønner sig ganske fordomsfrit at trække linierne op for de vigtigste hensyn, der må inddrages i overvejelserne. Der er selvfølgelig enighed om, at vi må have et politi, der kan varetage de sædvanlige politimæssige opgaver — jeg skal senere beskæftige mig lidt med det spørgsmål. Politiet må være effektivt i det daglige arbejde og være i stand til i den givne situation at udvise den fornødne slagkraft, og det må derfor uddannes, organiseres, opdeles og ledes på hensigtsmæssig måde. Vi ønsker ikke politiet som en stat i staten; vi ønsker ikke et politi, der kan misbruge eller misbruges i en given situation. Tanken om noget sådant tager vi bestemt afstand fra; det er ikke foreneligt med principperne for et demokratisk samfund. Derfor må den ordning, der tilstræbes, være således, at faren for, at politiet under politisk urolige forhold kan misbruge sin magt, fjernes. Heraf følger, at det er rigtigt, at ledelsen decentraliseres så meget, som det er gørligt, uden at dog hensynet til kontrol, tilsyn, besparelse, uddannelse m. v. forspildes.

Den gældende regel om, at politimestrene, og i København politidirektøren, har den selvstændige ledelse af kredsene samt ansvaret for udførelsen af det politiet påhvillende arbejde, er grundloven for vor politiordning, og den må ubetinget med i en ny ordning. Efter gældende regler har denne decentraliserede ordning godt kunnet forenes med en vis centralisering af de administrative funktioner hos politiet; i forholdet til politimestrene vil det formentlig være af uvæsentlig betydning, om denne centralisering foregår i selve justitsministeriet eller i en institution under justitsministeriet, således som nu hos rigspolitichefen.

Skal vi undgå eller begrænse dobbeltbehandling af forskellige sager, og skal vi forenkke regnskabsordningen, bør disse administrative arbejder henlægges enten til selve justitsministeriet — så er vi inde under den såkaldte departementsordning — eller til et administrativt organ under justitsministeriet, og et sådant administrativt organ er rigspolitichefembedet. Jeg tror ikke, det er en god løsning at henlægge opgaverne til justitsministeriet, altså at

[Helga Pedersen.]

vælge departementsordningen. Justitsministeriet er i de senere år blevet udvidet betydeligt, fra 3 kontorer i 1938 til 6 i dag med en betydelig forøgelse af juridisk personale og kontorphonale, og det til trods for at en række sager i de senere år er henlagt til afgørelse udenfor ministeriet. Det ville altså efter mit skøn være urigtigt at inddrage flere sager under justitsministeriet. Vi skal tværtimod gå den anden vej, og det gælder iøvrigt ikke blot justitsministeriet, men hele centraladministrationen. Også af andre grunde ville det være urigtigt at henlægge disse politimæssige og administrative områder, som i dag hører under rigspolitichefen, til justitsministeriet.

Justitsministeren bør ikke have politiets direkte funktioner så nær ind på livet, som departementsordningen ville medføre. Justitsministeren bør med andre ord ikke være en udrykningschef. Man kan også henvise til, at klager over politiet behandles bedst hos et af politiet uafhængigt organ, men et kontor i justitsministeriet, der vel populært vil blive kaldt politikontoret eller noget lignende, vil næppe i befolkningen blive anerkendt som uafhængigt af politiet, og hvis derhos personalet i dette politikontor jævnligt skulle udveksles med det eksekutive politi, ville et sådant uheldigt indtryk fæstnes yderligere hos befolkningen. Derfor og af de grunde, som angives i betænkningen, tror jeg, at vi skal lade departementsordningen ude af betragtning.

Søger man dernæst en løsning, hvorefter de centrale administrative politifunktioner henlægges til et organ udenfor justitsministeriet, melder rigspolitichefordinningen sig som en naturlig løsning. En ordning med et generaldirektorat, hvor politiets generaldirektør havde direkte referat til justitsministeren, tror jeg ikke ville være hensigtsmæssig, og jeg skal ikke spilde flere ord på den. Tilbage er altså rigspolitichefordinningen, og jeg er enig med den højtærede justitsminister i, at det nok er den, vi bør bygge på. Den kan have sine mangler, det er vist og sandt, og den har på ret åbenhjertig vis åbenbaret dem i den korte år-række, den har eksisteret, men den har også sine fordele, og hvis den udbygges rigtigt, tror jeg, fordelene er betydeligt større end manglerne.

Såvidt jeg kan se, skyldtes en væsentlig del af de vanskeligheder, der hidtil har vist sig, to forhold, eet af mere midlertidig beskaffenhed og eet af varigere karakter. Det midlertidige forhold var simpelthen forskellige personelle vanskeligheder i politiet for nogle år siden, men jeg tror, at disse problemer nu er passeret, og forsåvidt kunne man spørge, om man ikke skulle vente endnu et år for at indhøste erfaringer, efter at administrationen er ændret en hel del indenfor den gældende lovs rammer. På den anden side kan det være rimeligt at få en afslutning på den diskussion, der med mellemrum dukker op i offentligheden om politiets øverste ledelse. Det er også rimeligt at ændre lovreglerne vedrørende efterretningsvæsenets ledelse, efter at denne tjenestegren blev omorganiseret i 1951.

Den anden, mere varige vanskelighed hidrører fra den kendsgerning, at man i så høj grad hidtil har lagt vægt på rigspolitichefstillingen som en politichefstilling og mindre fremhævet de administrative opgaver, der er henlagt til rigspolitichefen. Efter min mening bør rigspolitichefen være det administrative mellemlid mellem det eksekutive politi, politidirektøren og politimestrene, på den ene side og justitsministeren på den anden. Egentlige eksekutive beføjelser bør rigspolitichefen såvidt muligt holdes udenfor — eller med andre ord: de bør kun henlægges til ham, når det af administrative hensyn er absolut nødvendigt, at de skal henhøre under rigspolitichefen. Det er meget vigtigt at holde sig dette for øje ved den fremtidige ordning. Det er så meget desto vigtigere, som det oftest er på disse områder, nemlig ved de eksekutive beføjelser, kompetencestridigheder og gnidninger med kredsene erfaringsmæssigt opstår.

Man kunne derfor overveje, om man ikke helt kunne udskyde de eksekutive beføjelser fra rigspolitichefens forretningsområde. Vi kunne vel nok finde en plads for dem hos de eksekutive organer. Historisk er nogle af de beføjelser, som efter forslaget og i overensstemmelse med gældende ret er henlagt til rigspolitichefen, og som er eksekutive eller virker direkte til støtte for det eksekutive politi, f. eks. rigsregistraturen, centralbureauet, politietferretninger, groet ud af Københavns politi —

[Helga Pedersen.]

teknisk afdeling gik så sent som i 1939 over til rigspolitichefen — og kunne jo tilbageføres til Københavns politi. Endelig kunne også regionsordningen udnyttes i denne forbindelse, f. eks. vedrørende udryknings-tjenesten eller vedrørende færdselspolitiet, men disse spørgsmål kan vi måske komme tilbage til i udvalget.

Da en del af den fremsatte kritik vedrører politiorganisationernes stilling, kunne man overveje, om der var anledning til at lovgive særligt herom, altså om der er grund til at indføje en lovbestemmelse angående det administrative skridt, justitsministeren omtaler i bemærkningerne (tillæg A. sp. 2164 f. n.) om de fremtidige forhandlinger, der skal foregå i justitsministeriet. Jeg vil iøvrigt gerne vide, om man her sigter til andet og mere end det, der har været praksis i de senere år, eller tænker man på helt at udskyde forhandlinger med rigspolitichefen?

Ved den fremtidige ordning må man også gøre sig klart, hvorledes man mener efterretningstjenesten bør placeres i systemet. At det er nødvendigt for landets sikkerhed at have et sådant særligt uddannet korps, behøver ingen nærmere argumentation, og det er formentlig også rigtigt, at lederen af denne tjenestegren bør have en ganske særlig placering dels i forhold til de lokale politiledere og dels i forhold til justitsministeren. Således er ordningen i de fleste andre lande, og det er mit indtryk, at den nuværende ordning, altså den fra 1951, stort set har virket tilfredsstillende.

Hermed har jeg fremdraget nogle mere almindelige synspunkter, som jeg mener man bør lægge til grund for lovforslagets vurdering, og jeg skal nu gøre nogle bemærkninger om lovforslagets enkelte regler, forsåvidt de berører principielle spørgsmål, uden at jeg derved vil gå i enkeltheder vedrørende lovforslagets bestemmelser. De områder, lovforslaget beskæftiger sig med, er følgende: politiets opgaver, politiets ledelse og personale, rigspolitichefens opgaver, politikredsinddelingen, polititjenestemændenes ansættelse og uddannelse og kompetenceforholdet mellem de forskellige charger.

Hvad opgaverne angår, holder forslaget

sig til den traditionelle afgrænsning af de politimæssige opgaver. Enhver, der har noget kendskab til det danske politis daglige arbejde, ved imidlertid, at mange andre opgaver varetages af politiet. Hjemmelen hertil finder vi i retsplejeloven, i særlovgivning og i den administrative praksis, og en række hensyn af historisk, administrativ og politimæssig art samt hensynet til befolkningen taler for stort set at bevare denne ordning. På den anden side må man være opmærksom på, at denne udvikling ikke må tage overhånd. Også det høje folketing bør ved lovforslagenes behandling være på vagt overfor, om nye, ikke-politimæssige opgaver søges henlagt til politiet, og der bør fra justitsministeriets side til stadighed renses ud i bestemmelser desangående, således at de områder, hvor politiets bistand er unødvendig eller uhensigtsmæssig eller arbejdet ikke står i rimeligt forhold til besværet, tages væk fra politiet. Derfor kan jeg tiltræde, at den nye bestemmelse i § 108, stk. 2, indføjes. Herved vil justitsministeriet på naturlig måde kunne føre kontrol med, hvorledes politiets arbejdsområde udvides.

Jeg kan ikke lade være med ved denne lejlighed at nævne et problem, der står i forbindelse med spørgsmålet om politiets ikke-politimæssige opgaver. Det er spørgsmålet om færdselsundervisningen i vore skoler. Jeg anser det for overordentlig vigtigt, at vore børn undervises i færdselsreglerne, og jeg synes, der er gjort et stort og fortjenstfuldt arbejde på dette felt, men problemet er, om det skal være politiet, der underviser børnene. Kan denne undervisning i færdselsreglernes grundtræk ikke lige så godt eller bedre foretages af lærerne? Er det en rigtig og ønskelig ordning, at forholdsvis unge politifolk inddrages fra den egentlige polititjeneste til dette hverv? Hvis man for effektens, kolorittens, skyld skal have en politimand på skolen, kan man så ikke nøjes med besøg en gang om året og nøjes med et mindre antal betjente, end vi gør i dag? Det var bl. a. sådanne overvejelser, der lå bagved justitsministeriets ønske i sin tid om at få underretning om erfaringerne vedrørende færdselsundervisningen indtil efteråret 1954, og det kunne interessere mig at høre, om den højtærede justitsminister er enig med mig

[Helga Pedersen.]

i, at der her virkelig er et problem, der tiltrænger nøje overvejelse.

Om de ledende stillinger indenfor politiet, som forslaget til retsplejelovens § 109 gør op med, skal jeg ikke sige meget. Det nye er alene, at chefen for efterretningstjenesten i forhold til justitsministeren stilles på lige fod med rigspolitichefen, politidirektøren og politimestrene. Chefen for efterretningstjenesten får altså formelt en højere charge end efter den gældende lov, men skal denne tjenestegren kunne løse sine opgaver, er jeg tilbøjelig til at tro, at det er den rigtige placering.

Reglerne om rigspolitichefens opgaver er det centrale afsnit i lovforslaget. Her har jeg et par indvendinger mod lovforslagets bestemmelser.

For det første fremgår det, at rigspolitichefen alene skal beskæftige sig med politikorpsets disciplinære forhold, medens den gældende bestemmelse vedrører hele politiets personale. Jeg ser ikke i bemærkningerne til lovforslaget nogen begrundelse for denne ændring. Antallet af kontorister ved politiet er betydeligt, det er vel over 1 200, og jeg forstår forslaget derhen, at afgørelser om disse persons tjenesteforhold i fremtiden skal træffes i justitsministeriet, både forsåvidt angår politikontorenes og politistationernes kontorphonale. Men jeg tillader mig at spørge den højtærede justitsminister, om det ikke ville være rimeligere at tage sådanne sager væk fra justitsministeriet, at aflaste ministeriet og henlægge dem til den administrative myndighed, der må formodes at have eller at få det bedste kendskab til disse personer, altså rigspolitichefen. Det ville også harmonere bedre med § 110, nr. 3 og 4. Her sker der netop det, at et område, nemlig politikontorenes kontorhold, herunder spørgsmålet om inventar og materiel, flyttes fra justitsministeriet til rigspolitichefen, hvorved justitsministeriet lettes for et utal af mindre vigtige sager.

Og nu kommer jeg til min anden hovedindvending, nemlig spørgsmålet om lokalerne. Det omtales kun i bemærkningerne til lovforslaget (tillæg A. sp. 2167), og det siges, at administrationen af de af politiet lejede lokaler forbliver dog i ministeriet. Men hvorfor skal den det? Hvad er justitsministeriets inter-

esse i at bevare den slags sager? Ofte vil det jo være små sager, leje af en garage til 30 kr. om måneden, leje af et eller to lokaler o. s. v. Jeg mener, at det må være nok, når de almindelige principielle spørgsmål på disse områder forelægges af rigspolitichefen efter de sædvanlige retningslinier, og jeg synes, at vi må benytte lejligheden til at få ligegyldige småsager væk fra justitsministeriet og ikke lade denne chance for at begrænse den røde bygnings virksomhed gå os forbi.

Under forslaget til § 110, nr. 5, samles de såkaldte landsomfattende, tildels eksekutive beføjelser, som også i dag er hos rigspolitichefen. Jeg skal kun nævne færdselspolitiets korps. Har man ved dette forslag gjort stillingen op på den måde, at man fortsat anser det for rigtigt og hensigtsmæssigt at have et centralt færdselspolitikorps af en vis mindre størrelse med dertil knyttet teknisk personale, og at dette korps bør sortere under rigspolitichefen og ikke eventuelt direkte under justitsministeriet, som man en tid var inde på? Og endelig vil jeg gerne spørge, om kombinationen af ordenspolitiets folk og færdselspolitiets folk til betjening af færdselspolitiets vogne virker tilfredsstillende efter den højtærede justitsministers mening.

I forslaget til § 110, nr. 6, finder vi den meget vigtige bestemmelse om fremmedtilsynet. Tilsynet skal fortsat sortere under rigspolitichefen, og jeg vil tro, at det er det rigtige, men spørgsmålet er, om der ikke er mulighed for at gøre tilsynet enklere. Situationen i dag er vel den, at forhandlingerne om den nordiske pasfrihed har haft til følge, at man igen har måttet udskyde tanken om at ophæve visumtvangen for Tyskland — eller rettere for tyskere. Jeg synes, det er meget beklageligt, og vil gerne spørge den højtærede justitsminister, om han ser nogen mulighed for indenfor en nærmere fremtid at ophæve visumtvangen. Der er vel en del danske erhvervsmaessige interesser knyttet dertil, selvom jeg erkender — og jeg tør måske sige, med en vis selvglæde — at vi er nået så langt, som vi kan nå, når vi nu engang har visumtvangen. Hvis der ikke er mulighed for det, vil jeg spørge, om justitsministeren har betænkelighed ved at ophæve apparatet med kontrolsedlerne. Såvidt jeg husker, drejer det sig om ca. 800 000 ud- og indrejsesedler, og jeg anser

[Helga Pedersen.]

det personlig ikke for at have nogen betydning, der står i forhold til de udgifter, der er forbundet dermed.

Om kompetenceforholdet mellem de forskellige politichefer skal jeg igen fremhæve, at grundloven for vor politiordning er reglen i retsplejelovens § 114, stk. 1, og den mener vi at vi stadig skal holde fast ved. Fra reglen i § 114 fremhæver jeg iøvrigt spørgsmålet om rigspolitichefens tilsynspligt. Jeg finder det vigtigt, at denne tilsynspligt fremhæves, også forsåvidt politidirektørerne angår. Endvidere henleder jeg opmærksomheden på rigspolitichefens mulighed for at udforme almindelige retningslinier, og det punkt mener jeg vi skal drøfte lidt nærmere i udvalget.

Når man erindrer, at kritikken mod politiets ledelse i sin tid var rettet mod dobbeltbehandlingen på en række områder og endvidere begrundet i ængstelsen for, at der ikke blev taget tilstrækkeligt hensyn til statens økonomi, vil jeg gerne spørge, om justitsministeren i dag kan give nogle oplysninger om, hvorvidt man kan påregne nogen besparelse, hvis forslaget gennemføres, eventuelt give oplysning om denne besparelses størrelse.

Og så endelig kun dette: hvis man slutter sig til rigspolitichefordningen, som jeg mener man skal gøre, tror jeg også, at dette lovforslag, selvom det ikke formelt bringer meget nyt, vil være et godt og et heldigt forslag, og jeg synes, det må hilses med tilfredshed, at den højttærede justitsminister ved at fremsætte forslaget har givet folketinget lejlighed til at debattere disse vigtige spørgsmål.

På mit partis vegne kan jeg tilsige en velvillig og fordomsfri medvirken ved forslagens behandling i udvalget.

Rasting: Efter de ret udførlige bemærkninger, som er fremsat af socialdemokratiets og partiet venstres ordførere, vil jeg gerne have lov til at fatte mig mere i korthed.

Det er jo klart af det, der er sagt, og af bemærkningerne til lovforslaget, at årsagen til dette lovforslags fremsættelse alene er at finde i en kritik af den gældende ordning, som er fremført i sin tid af forvaltningskommissionen, en kritik, der jo begrænser sig til de tre nævnte områder,

nemlig dels dobbeltbehandlingen af sagerne i rigspolitichefens kontor og justitsministeriet, dels den manglende oversigt over det økonomiske område, navnlig regnskabsførelsen, som man i øjeblikket kan bebrejde administrationen, og for det tredje det uheldige forhold, at der med hensyn til politiets organisationer har været en vis intim forbindelse, kan man sige, måske til skade for almindelige administrative principper, mellem rigspolitichefen og disse organisationer. Men det synes klart, at denne kritik ikke kan bære det forslag, som har været fremsat angående et generaldirektoratet for politiet i lighed med et generaldirektoratet for toldvæsenet eller andre store administrative områder, og heller ikke den ordning, som er blevet betegnet som et særligt politidepartement i justitsministeriet. Det er allerede fremhævet, at disse to ordninger lider af den skavank, at forbindelsen mellem justitsministerium og politi bliver for intim. Det kan fra eet synspunkt siges at være en fordel; det, at man inkorporerer så at sige en del af politigården i den røde bygning, eller at man opretter et generaldirektorat med direkte referat til den øverste chef, justitsministeren, betyder jo en udvidet kontrolbeføjelse, og man kan sige, at så bliver jo politiet til en vis grad ikke herre, men tjener. På den anden side må det siges at være rigtigt, som det fremhæves i ministerens bemærkninger til lovforslaget, at så mister justitsministeriet i befolkningens øjne sin upartiskhed i situationen og risikerer at blive mere politimæssigt præget, mindre administrativt uafhængigt, end tilfældet har været før. Derfor vil jeg også udfra et konservativt synspunkt fremhæve, at trods de bemærkninger, som altså findes til støtte for to forskellige flertalsstandpunkter i to forskellige kommissioner og udvalg, er det vel det rette, at man vedbliver med den gamle ordning, rigspolitiordningen, men at man for at undgå disse ulemper giver rigspolitichefen yderligere beføjelser.

Nu må jeg sige, at det forekommer mig ikke helt klart, heller ikke principielt klart, hvorledes ministerens bemærkninger i så henseende skal forstås. Disse tre punkter, som har været nævnt, nemlig for det første spørgsmålet om dobbeltbehandlingen, dernæst spørgsmålet om regnskabsførelsen og

[Rasting.]

den øvrige økonomi og for det tredje forholdet til politiorganisationerne; nævnes jo også alle tre i bemærkningerne til lovforslaget — og der er også dér fremsat bemærkninger ad disse tre punkter. Først nævnes dobbeltbehandlingen, dernæst nævnes reformen vedrørende bogholderi og regnskabsførelse, og endelig gøres der den bemærkning, at fremtidig skal forhandlingerne ikke foregå med rigspolitichefen, men med ministeren. Men når man ser denne besvarelse i lyset af ordene om § 110, hvorefter jo det eneste nye i § 110 er det, der nævnes under punkterne 2, 3 og 4, nemlig dels en nærmere regulering af disciplinærmyndigheden under § 110, nr. 2, og endvidere under nr. 3 og 4 bemærkninger vedrørende kontorhold og regnskabsførelse, ser jeg egentlig ikke, hvad der bliver tilbage i lovforslaget til det punkt, der hedder modarbejdelsen af dobbeltbehandlingen.

Jeg ser godt, at en del af dobbeltbehandlingen undgås derved, at man giver nye regler om regnskabsførelse og kontorhold, men det er dog ikke det hele, for det siges ganske klart, at

„nogle af de opgaver vedrørende politiets administration, der nu henhører under justitsministeriet, foreslås fremtidig varetaget af rigspolitichefen, hvorved en af de med den nuværende ordning forbundne ulemper, nemlig dobbeltbehandlingen af mindre vigtige sager, søges undgået“.

Endvidere foreslås så visse regler vedrørende regnskabsførelsen og kontorhold, og endelig tilsidst ordnes forholdet med hensyn til politiets organisationer.

Jeg vil gerne spørge den højtærede justitsminister om meningen med disse citerede ord — hvad ligger der nærmere i dette med dobbeltbehandlingen? Er man i lovforslaget gået nærmere ind på dette spørgsmål, eller er det noget, man tænker sig løst ganske administrativt, for det forekommer mig, at selve lovforslagets motiver ikke indeholder nogen videre vejledning på dette punkt, der dog alligevel har været et af de store punkter i forvaltningskommissionens kritik.

Jeg skal iøvrigt afholde mig fra flere principielle betragtninger, endsige omtale af enkeltheder i lovforslaget. Jeg vil blot

understreges, således som det allerede er sket fra andre ordførere, bestemmelsen i § 114, stk. 2, om rigspolitichefens tilsyn med politidirektørens og politimestrenes almindelige tilrettelæggelse af politiets arbejde. Men det er dog heller ikke noget, som løser problemet om undgåelse af dobbeltbelastning i arbejdet, thi det er ikke forholdet til justitsministeriet, der her omtales, men det er forholdet overfor de almindelige politimyndigheder, politidirektøren og politimestrene.

Jeg vil gerne udtale min anerkendelse af § 108, stk. 2, den, som også den ærede ordfører for partiet venstre var inde på, gående ud på, at med justitsministerens samtykke kan der pålægges politiet andre opgaver end de egentlige centralt politimæssige vedrørende opretholdelsen af sikkerheden, fred og orden. Denne bestemmelse siger jo, at politiet ikke kan sprede sine kræfter uden med ministerens samtykke. Det er et forhold, der har været fremme i kritikken gennem længere tid, dette, at når der sker noget, ja, så er politiet ikke at finde, hvor man venter det skulle findes, og så kom ofte undskyldningen frem om, at politiet var overbebyrdet med andre opgaver — det kender vi så godt. Den velmente hensigt med denne bestemmelse i § 108, stk. 2, er jo netop fra ministeriets side at censurere listen over ikke-politimæssige hverv, og det er, synes jeg, en anerkendelsesværdig bestræbelse.

Dette lovforslags indhold er jo ikke epokegørende. Som jeg sagde før, må man ud fra et konservativt synspunkt hilse det med tilfredshed, at ministeren ikke har inddrødet sig på nye og halsbrækkende eksperimenter, hvis virkninger man ikke på forhånd kunne beregne. Jeg kan på mit partis vegne tilsige velvillig behandling af dette lovforslag, men der er for mig ingen tvivl om, at det hører hjemme i et udvalg; der er så mange interessante og tvivlsomme problemer, som det sikkert vil være nyttigt at se nærmere på under en udvalgsbehandling.

A. C. Normann: Ligesom den foregående ærede ordfører skal jeg afholde mig fra at komme ind på en væsentlig part af alle de enkeltheder, det foreliggende lovforslag indeholder, også fordi jeg ved at lytte til de foregående ordførere har fået et indtryk af, at

[A. C. Normann.]

der med hensyn til et stort antal af disse enkeltheder hersker ret stor enighed om dem, således at det delvis kun ville blive en gentagelse af, hvad der allerede er sagt, hvis jeg fordybede mig i dem. Et par forhold vil jeg dog gerne lige røre ved.

Først og fremmest tror jeg, det har forekommet den almindelige befolkning, at den enhedsordning, der opnåedes ved enhedspolitiets indførelse i 1938, stort set har virket godt. Det skal indrømmes, at ordningen rummer så store politimæssige, administrative og økonomiske områder, at det er meget vanskeligt at se, hvilken ordning der er den mest rationelle, når det nu påny skal diskuteres, hvordan linierne for politiets ledelse bør anlægges. Der er her så mange modgående hensyn at tage i betragtning. Det overvejende flertal af forvaltningskommissionen har vægtige grunde for en direktoratsordning, men det sagkyndige udvalgs argumenter i modgående retning kan der heller ikke ses bort fra. Især synes jeg, at kravet om, at det organ, der kan appelleres eller klages til fra den almindelige befolknings side, når den finder grund til utilfredshed, skal være så uafhængigt af politiet som vel muligt, har en meget stor betydning for det gode forhold mellem politiet og borgerne, som man vel kan sige er rådende her i landet.

Justitsministeren har nu fundet frem til en ordning, der forsøger at tage hensyn til begge synspunkter, altså både til forvaltningskommissionens og til det faglige udvalgs forslag, og det er så spørgsmålet, hvorvidt de praktiske hensyn nu er tilgodeset i tilstrækkeligt omfang. Det er en ting, som bedst kan klares i udvalget, her, hvor det drejer sig om særlig indviklede enkeltsteder.

Det store flertal i forvaltningskommissionen understreger jo den vægt, der må lægges på de økonomiske og forvaltningsmæssige hensyn. Enhver, der har erfaring i administration, forstår godt, at ordningen med et tredelt budget må have forekommet

forvaltningskommissionen meget u hensigtsmæssig, og når så endda de tre områder; rigspolitichefens regnskab, Københavns politidirektørs og politikredsens landet over, ikke engang er helt adskilt, ja, så er det forståeligt, at kontrollen må have været meget besværlig.

Men det vigtigste af alt er dog, at den tryghed overfor politiet, der gennemgående råder i befolkningen, kan bevares også ind i fremtiden. Der var jo, som alle kan huske, en del uro for et par år siden i forholdet mellem befolkningen og politiet, men den er dog vist nu så nogenlunde ved at være overvundet. Men hvadenten den almindelige befolknings indtryk dengang — et indtryk, som også søgtes spredt gennem store dele af pressen — har været berettiget eller ej, kan det næppe nægtes, at såfremt der ikke oven over politiets ledelse havde siddet en uafhængig instans, så havde den megen tale om tillidskrise i forholdet til politiet fået et ganske andet indhold, end den fik, og var slået igennem med meget større styrke.

Jeg tror, at det udvalg, der nu får med sagen at gøre, har et meget betydeligt arbejde for sig. At der er problemer, får man indtryk af ved gennemlæsning af de to betænkninger og af lovforslagets bemærkninger. For os i det radikale venstre er det en tilfredsstillelse, at der har været arbejdet med at få en rationel løsning af denne vigtige sag, som rummer så mange væsentlige hensyn, så meget mere som det også fra ledende politifolks side er erkendt, at der nu, 16 år efter enhedsordningens indførelse, kan være anledning til at overveje ændringer i politiets organisation.

Jeg ser, at også forvaltningskommissionen har hæftet sig ved et forhold, som ofte har været diskuteret, nemlig at politiet kan anvendes til mange andre opgaver end de rent politimæssige, hvilket også den foregående ordfører omtalte. Jeg vil gerne spørge, om der, siden forvaltningskommissionen skrev sin betænkning, er ændret noget væsentligt ved det forhold, at politiet i

[A. C. Normann.]

stor udstrækning anvendes til sådanne funktioner. Man skulle jo synes, at en budtjeneste som opkrævning eller udbringning af tilsigelser o. s. v. enten kunne ordnes gennem postvæsenet eller gennem mindre kvalificeret personale end det, der dengang blev anvendt til det.

Vi er i mit parti tilfredse med, at den særlige aldersgrænse for ansættelse i politiet nu foreslås fjernet. Vi har også sympati for en del af de tekniske, administrative ændringer, der foreslås, og vi vil være velvillige under den fortsatte behandling af spørgsmålet.

Aksel Larsen: Jeg kan på mit partis vegne tilsige den højtærede justitsminister en vis, omend betinget velvilje overfor dette lovforslag. Når jeg udtrykker mig sådan og siger en vis betinget velvilje, skyldes det ikke så meget den positive side af lovforslaget, men mere den negative: at justitsministeren og dermed lovforslaget siger nej til forvaltningskommissionens forslag om et politidirektorat og ligeledes siger nej til forslaget om et politidepartement. Jeg ville finde det yderst uheldigt, hvis man gik med til noget af disse to forslag. I forvejen er det sådan, at politiets indflydelse — skal vi sige justitsministeriets — er rigelig stor, og hvis vi fik et sådant politidirektorat eller politidepartement, er jeg bange for, at indflydelsen blev endnu større, og at det hverken ville være til gavn for landet eller for folket og heller ikke til gavn for befolkningens opfattelse af politiet.

Jeg tør ikke udtale mig om, hvorvidt dette lovforslag vil bevirke, at man på forskellige områder kan få større tillid til politiet. Jeg kan ikke udtale mig om, hvorvidt gennemførelsen af de foranstaltninger, der foreslås her — ja, nogle af forslagene går jo egentlig kun ud på at konfirmere en allerede eksisterende tilstand — kan få indflydelse på tilstandene indenfor politiets organisation, som bl. a. den sidste ærede ordfører var inde på. Det er ikke mit indtryk, at de uheldige tilstande, som man fik, omend ikke dokumenteret, så dog et vist indtryk af i den nævnte periode, er fuldstændig fjernet, og derfor tror jeg heller ikke, man kan tale om, at så er befolkningens tillid til politiet helt og fuldt genoprettet.

Det ville naturligvis være ideelt, hvis politiet havde det som Cæsars hustru: at det ikke alene ikke havde gjort noget, men at der desuden slet ikke var grundlag for at mistænke det. Det ville være ideelt, om politiet overalt mødtes med den fornødne tillid, men dette er nu engang ikke tilfældet. Jeg siger ikke dette for på nogen som helst måde at sprede mistillid, men nævner det blot som en faktisk kendsgerning. Jeg er ikke sikker på, at dette lovforslag vil få så forfærdelig stor betydning med henblik på at forbedre forholdene, men på den anden side tror jeg heller ikke, det vil få nogen skadelige virkninger. Som sagt, eftersom lovforslaget er en afvisning af forslaget om et politidirektorat og forslaget om et politidepartement, har vi ikke noget imod det.

Dermed vil jeg dog ikke love, at vi, når det kommer til endelig afstemning her i tinget, vil stemme for det. Det er muligt, at vi ikke vil stemme for det, men det må afhænge af, hvordan lovforslaget ser ud, når det kommer til tredje behandling, og det må naturligvis også for vort vedkommende afhænge af en nærmere granskning af lovforslaget og dets virkninger. Men det skal ikke være nogen hemmelighed, at nogen overvældende tillid til politiets organisation og ledelse har vi ikke, og derfor må vi også være betænkelige ved at stemme for en lov, som hidfører visse ændringer, hvis positive betydning bliver afhængig af den måde, de bliver administreret på, og afhængig af dem, der bliver sat til at administrere dem.

Jeg ønsker i forbindelse med denne sags behandling at komme ind på noget, som ikke direkte hænger sammen med lovforslaget, men som jeg anser det for berettiget at tale om ved denne lejlighed, og jeg håber, at den højtærede formand er af samme opfattelse.

Det er det principielle spørgsmål om, hvilket ministerium politiet skal høre under, og hvad dette ministerium iøvrigt skal beskæftige sig med. I de allerfleste kulturlande — for at udtrykke det rigtig tydeligt: såvel i vest som i øst — henhører politiet og anklagemyndigheden under eet ministerium og retsplejen, dommerne og fængslerne, under et andet. I Danmark hører det altsammen under samme ministerium. Jeg anser principielt dette for at være meget uheldigt, for at være forkert. Det er ingen hemmelighed,

[Aksel Larsen.]

at justitsministeriet som institution og også i kraft af sin embedsmandsmæssige sammensætning i høj grad er præget af politi- og anklagermentalitet, og det kommer til udtryk på mange forskellige måder. Vi har alene i de, skal vi sige justitsministerielle, spørgsmål, der har været til offentlig debat efter 1945, fået adskillige eksempler på, at anklagemyndighedens og politiets specielle synspunkter vejer tungt i justitsministeriet.

Jeg anser det af hensyn til retssikkerheden og befolkningens opfattelse af retssikkerheden og staten i dette land for nødvendigt, at politi og anklagemyndighed henhører under eet ministerium og retsplejen under et andet. Det er ikke for ubetinget derigennem at skabe en modsætning mellem to ministerier, men jeg tror, det vil være heldigt, at retsplejen, altså domstolene, forsvarerne og i denne forbindelse naturligvis også afsoning af eventuel idømt straf, henhører under et ministerium, som ikke samtidig skal varetage politiets og anklagemyndighedens interesser.

Jeg stiller ikke hermed forslag om oprettelse af et nyt ministerium. Jeg fremsætter blot disse principielle betragtninger til overvejelse, idet det jo meget vel kan tænkes, at man kan lægge politiet ind under eet ministerium og retsplejen ind under et andet. Hvilket af dem der så skal kaldes justitsministeriet, vil jeg se mere overlegent på, for det kan egentlig være ganske ligegyldigt.

Jeg vil i denne forbindelse sige, at det er mit indtryk, at anklagemyndighedens og politiets folk har en fortrinsret, når det drejer sig om besættelse af dommerstillinger. Nu kan menneskene ikke personlighedsspalte sig selv, og jeg skulle tro, at en embedsmand, der gennem en lang årække har været ansat under rigsadvokaturen eller statsadvokaturerne eller i politiet og så flyttes over til et dommersæde, medbringer politi- og anklagermentaliteten til dommersædet, og det er nu engang noget uheldigt. Jeg møder naturligvis ikke op med nogen statistik, der kan bekræfte denne min opfattelse, at der er så mange fra politiet og anklagemyndigheden og justitsministeriet, der bliver dommere, men jeg går ud fra, at den højtærede justitsminister råder over det fornødne materiale

til at give en redegørelse for, hvordan det forholder sig, hvorfra dommerne rekrutteres, og hvor mange der rekrutteres fra politiet og anklagemyndigheden samt fra den del af justitsministeriet, der må formodes at være besjælet af nogenlunde samme mentalitet. Jeg ville for at sige det meget skarpt og utvetydigt anse det for rigtigt, at folk, der på nogen måde har været beskæftiget med politi- og anklagemyndighed direkte eller indirekte, overhovedet ikke skulle kunne ansættes i dommerstillinger.

Jeg er klar over, at noget sådant formodentlig ikke kan ske i forbindelse med behandlingen af dette lovforslag, selvom det vel kan ske, men jeg henstiller det i almindelighed til overvejelse. Det er betragtninger, som jeg har gjort gældende flere gange under drøftelserne i forfatningskommissionen, og som jeg har ønsket at benytte denne lejlighed til at gøre gældende her i tinget.

J. M. Pedersen: Da mit partis ordfører, det ærede medlem hr. Hans Hansen (Rørby), er forhindret i at være tilstede her i dag, vil mit parti vente med at tage stilling til lovforslaget, til vi ser det, når det har været behandlet i udvalget.

Justitsministeren (Hans Hækkerup): Jeg er i stand til at takke flertallet af ordførerne for tilslutning i hvert fald i princippet til det foreliggende lovforslag.

Til det ærede medlem hr. Peter Jørgensen vil jeg sige, at det rent konkrete spørgsmål, han rejste om, hvorvidt politiets rejsehold er tilstrækkeligt normeret, kan vi diskutere i udvalget.

Det ærede medlem frk. Helga Pedersen fremførte en række principielle betragtninger, som jeg for mit vedkommende deler, men det ærede medlem var også på enkelte punkter kritisk overfor lovforslaget. Det ærede medlem nævnte f. eks. spørgsmålet om de eksekutive politibeføjelser, der er henlagt til rigspoliti chefembedet. Jeg forstod det ærede medlem således, at hun vel anså det for rigtigst at henlægge dem dertil, når det var ubetinget nødvendigt, fordi der ikke var andre steder at finde, men at det ærede medlem nærede tvivl om, hvorvidt det var muligt at finde andre steder at placere disse såkaldte eksekutive beføjelser.

[Justitsministeren.]

Det er klart, at vi kan diskutere problemet i udvalget. Jeg personlig anser den placering, forslaget går ud på, for rigtigst. Med hensyn til regionsordningen vil jeg gerne sige, at det er et spørgsmål, vi går i gang med, når dette forslag er gennemført.

Jeg forstod det ærede medlem derhen, at det ærede medlem gerne ville vide, om politiets organisationer fremtidig slet ikke måtte forhandle med rigspolitichefen. Det har ikke været hensigten, det fremgår ej heller af bemærkningerne, hvor det hedder, at det er forhandlinger af større finansiel eller principiel betydning, som fremtidig henlægges direkte til justitsministeriet.

Det ærede medlem fremhævede bestemmelsen i § 108, stk. 2, om de opgaver af ikke-politimæssig art, der pålægges politiet. Jeg deler helt det ærede medlems betragtninger.

Med hensyn til færdselsundervisningen vil jeg gerne sige, at jeg tror, det ærede medlem har ret i, at man kan diskutere, om det er lærerne eller politiet, der skal give denne undervisning. Den nuværende ordning, som iøvrigt er institueret af det ærede medlem selv, er jo rent forsøgsvis, og det er klart, at den, når vi har resultatet af forsøget, vil blive gjort til genstand for nøje overvejelse i justitsministeriet.

Det ærede medlem pegede på, at under rigspolitichefembedet er alene henlagt det rene politikorps, og spurgte, om der ikke ville være rimelighed i herunder at henlægge også kontorpersonalets forhold. Dertil vil jeg gerne sige, at det har været meget nøje overvejet under udarbejdelsen af forslaget, og at det ærede medlem under disse forhandlinger ikke har stået alene og ikke nu står alene med det synspunkt, idet det under forhandlingerne har været fremført fra forskellige sider. Jeg er villig til at drøfte det, men jeg tror, at når det kommer til stykket, vil afgørende grunde tale for, at det bliver under justitsministeriet. Specielt med hensyn til lokaleforhold vil jeg gerne understrege, at når det ikke er henlagt under rigspolitichefen, kan grunden hertil bl. a. være, at det kunne være meget vanskeligt at foretage en sondring med hensyn til, hvad der var så betydeligt, at det måtte til justitsministeriet, fordi justitsministeriet har det finansielle ansvar

også overfor finansudvalget. Om det skulle være muligt at foretage en sondring her, er jeg særdeles villig til at drøfte i udvalget. Også problemet om færdselspolitiet er jeg klar til at drøfte i udvalget.

I forbindelse med fremmedtilsynet rejste det ærede medlem spørgsmålet om ophævelse af visumtvangen for vesttyske statsborgere. Derom vil jeg gerne straks oplyse, at der i den senere tid har været forhandlet med norske og svenske myndigheder om ophævelse af visumtvangen for vesttyske og østrigske statsborgere og for saarlændinge, og disse forhandlinger er så langt fremme, at jeg regner med, at denne visumfrihed kan gennemføres indenfor et overskueligt tidsrum, men jeg bliver nødt til at tilføje, at vi for at opnå en fællesnordisk enhed har måttet acceptere kontrolsedlerne. Jeg deler helt det ærede medlems vurdering af disses værdi.

Det spørgsmål, det ærede medlem direkte stillede mig om, hvilke besparelser forslagets gennemførelse kan antages at medføre, skal jeg søge klaret til den kommende udvalgsforhandling. Jeg takker iøvrigt det ærede medlem for tilslutningen.

Denne tak gælder også det ærede medlem hr. Rasting. Det ærede medlem interesserede sig særligt for spørgsmålet om, hvorvidt det var lykkedes og i hvilken udstrækning det var lykkedes at hindre dobbeltbehandling, og jeg er klar til med det ærede medlem at drøfte de enkeltheder, der her kunne blive tale om, og skulle det være muligt at nå længere frem i retning af at undgå dobbeltbehandling, er jeg særdeles villig til at drøfte det. Når det ærede medlem sluttede med at betegne lovforslaget som ikke-epokegørende, er jeg naturligvis enig deri. Det vil aldrig være revolutionerende i det store og hele at lovfæste den praksis, man i forvejen har.

Også det ærede medlem hr. A. C. Normann takker jeg for tilslutningen til forslaget. Jeg tror, at det ærede medlem har ret, når han understregede, at enhedspolitiordningen, som indførtes i 1938, har vist sig at virke godt, og jeg er enig med det ærede medlem i de betragtninger, han fremsatte om det gode forhold mellem politiet og befolkningen og om betydningen heraf. De enkeltheder, det ærede medlem nævnte, er jeg klar til at drøfte i udvalget.

[Justitsministeren.]

Det ærede medlem hr. Aksel Larsen ytrede en vis, omend betinget, velvilje overfor lovforslaget, en velvilje, som jeg forstår beror på det rent negative, at lovforslaget ikke bygger på departementschefordningen eller generaldirektorsordningen.

De rent principielle betragtninger, det ærede medlem fremsatte, havde jo ikke direkte forbindelse med forslaget, men er nok en overvejelse værd. Jeg kunne nu ikke forstå bemærkningerne anderledes, end at det ærede medlem til syvende og sidst ønskede et politiministerium oprettet, og det undrer mig lidt. Det ærede medlem ønsker en adskillelse mellem på den ene side politiet og anklagemyndigheden og på den anden side domstolene og vil så overlade det til, jeg ved ikke hvem, hvilke af disse ministerier der skulle betegnes som justitsministeriet. Jeg kan i og for sig godt forstå de betragtninger, det ærede medlem gjorde gældende, når han pegede på, at der kan være noget skævt i, at politi og anklagemyndighed og domstole hører under samme ministerium, men jeg tror, at betragtningerne er mere teoretiske end praktiske. Derfor var jeg lidt ked af, at jeg måtte forstå det ærede medlem derhen, at han faktisk var inkonsekvent og ville oprette et egentligt ministerium for politiet og anklagemyndigheden. Da tror jeg nok at det ærede medlem ville komme fra dynen i halmen.

Det ærede medlem mente, at for mange personer fra anklagemyndighed og politi blev befordret til dommerembeder, og ville gerne have en redegørelse for, hvorfra dommerstanden rekruterer. Dette spørgsmål vil jeg gerne undersøge, og jeg skal vende tilbage med en besvarelse til anden behandling.

Den ærede ordfører for retsforbundet ville jo ikke tage stilling, og jeg kan derfor hverken takke eller beklage.

Aksel Larsen: Hvis jeg har udtalt mig sådan, at man kunne opfatte mig som tilhænger af et specielt politiministerium, så har jeg ikke udtalt mig klart nok. Det er jeg ikke tilhænger af. Jeg kunne meget vel tænke mig, at et ministerium, som har med en række andre spørgsmål at gøre, også kunne have politi og anklagemyndighed under sig, men hvordan det skulle ordnes, og hvilket

ministerium det skal være, og hvad det ellers skal beskæftige sig med, har jeg naturligvis ikke nogen plan for, og det ville være urimeligt af mig at udarbejde en sådan. Det, jeg taler for, er det principielle, at jeg synes, at politi og anklagemyndighed skal være i eet ministerium og domstole og retspleje i et andet, skilt i hver sit ministerium. Altså hvad disse ministerier iøvrigt skal beskæftige sig med, kan man tale om, men det, det drejer sig om for mig, er, at jeg er tilhænger af dette principielle skel, så vi ikke har politi og anklagemyndighed i samme ministerium som retsplejen, domstolene og forsvaret.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling

vedtoges uden afstemning.

Peter Jørgensen: Jeg tillader mig at foreslå, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning *vedtoges* dette forslag.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændringer i og tilføjelser til lov om rettens pleje af 11. april 1916. (Telefonaflytning).

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 2145; fremsættelsen findes i tidenden sp. 3783).

K. Axel Nielsen: Det foreliggende forslag til lov om ændringer i og tilføjelser til lov om rettens pleje, indeholdende regler om telefonaflytning, er en følge af, at telefonhemmeligheden nu er grundlovssikret, idet grundlovens § 72 bestemmer, at brud på telefonhemmeligheden ligesom hidtil ransagning og beslaglæggelse kun må ske efter retskendelse, medmindre der ved lov er hjemlet en særegen undtagelse. Denne lovhjemmel tilsigter lovforslaget at tilvejebringe. Uden sådan lovhjemmel vil politiet være afskåret fra under opklaring af eller arbejde på at modvirke forbrydelser at foretage telefonaflytning eller skaffe sig oplys-